

# คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6310/2558

นางจิตรา แสนแก้วผู้ร้อง นายค่าย ไตรศรี กับพวกผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 55, ป.พ.พ. มาตรา 188, ป.วิ.พ. มาตรา 248, ป.วิ.พ. มาตรา 188

## ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่บุคคลใดครอบครองที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้อื่นไว้ โดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลาสิบปีจนได้กรรมสิทธิ์ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1382 และมีความจำเป็นที่จะต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้สิทธิของตนที่มีอยู่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามบทบัญญัติของกฎหมาย ย่อมมีสิทธิที่จะเริ่มคดีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทได้ตาม ป.วิ.พ. มาตรา 55 และมาตรา 188 (1) แม้ผู้ร้องทราบดีว่า ผู้คัดค้านที่ 3 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท มิใช่ไม่ทราบว่าใครเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือไม่ทราบชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์และในการรังวัดออกโฉนดที่ดิน ผู้คัดค้านที่ 3 ได้ให้การว่า ไม่ได้ขอออกโฉนดที่ดินทับที่ดินของใคร แต่ผู้ร้องก็มีได้กล่าวอ้างในคำร้องขอว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ได้กระทำการใด ๆ อันเป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องเลย คงบรรยายข้อเท็จจริงเพียงว่าหลังจากเจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินเลขที่ 378 ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 3 ผู้ร้องยังคงครอบครองและทำประโยชน์ที่ดินด้านทิศตะวันตก เนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ โดยเปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของโดยไม่มีผู้ใดโต้แย้งคัดค้านหรือรอนสิทธิมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีตามเงื่อนไขของการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินผู้อื่นโดยการครอบครองปรปักษ์ประการเดียว และผู้ร้องก็เพียงขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ มิได้ขอให้บังคับเอาแก่ผู้คัดค้านที่ 3 ด้วย ดังนี้ เมื่อผู้ร้องประสงค์ที่จะให้สิทธิของผู้ร้องที่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินผู้อื่นโดยการครอบครองปรปักษ์ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองโดยมิได้กล่าวหาว่าผู้คัดค้านที่ 3 หรือบุคคลคนอื่นใดโต้แย้งสิทธิของผู้ร้อง การที่ผู้ร้องเริ่มคดีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ตาม ป.พ.พ. มาตรา 188 (1) มิได้เริ่มคดีโดยฟ้องผู้คัดค้านทั้งสามอย่างคดีมีข้อพิพาท จึงเป็นการใช้สิทธิทางศาลที่ชอบด้วย ป.วิ.พ. มาตรา 55 แล้ว

## คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 378 ตำบลดินแดง อำเภอไพรีบึง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านทิศตะวันตก เนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้องโดยการครอบครองปรปักษ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 และขอให้ศาลมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดศรีสะเกษ สาขาอำเภอขุนหาญ ทำนิติกรรมเปลี่ยนแปลงในโฉนดที่ดินเป็นชื่อของผู้ร้องต่อไป ผู้คัดค้านทั้งสามยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องขอ ระหว่างพิจารณา ผู้คัดค้านที่ 3 ถึงแก่ความตาย นายค่าย และนางภัทรวรรณ ทายาทของผู้คัดค้านที่ 3 ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นคู่ความแทน กับขอถอนคำคัดค้านส่วนของผู้คัดค้านที่ 3 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ที่ดินพิพาทซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินจัดทำรูปแผนที่ด้วยหมึกสีเขียว เนื้อที่ 5 ไร่ 30 ตารางวา อันเป็นส่วนหนึ่งของที่ดินโฉนดเลขที่ 378 ตำบลดินแดง อำเภอไพรีบึง จังหวัดศรีสะเกษ ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของนางจิตรา ผู้ร้อง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ให้ผู้คัดค้านที่ 1 และที่ 2 ใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนผู้ร้องโดยกำหนดค่าทนายความ 7,500 บาท ผู้คัดค้านที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ราคาทรัพย์สินที่พิพาทกันในชั้นฎีกาไม่เกินสองแสนบาท ห้ามมิให้คู่ความ ฎีกาในข้อเท็จจริง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 248 วรรคหนึ่ง ซึ่ง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฎีกาของผู้คัดค้านที่ฎีกาในข้อเท็จจริงแล้ว คงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยฎีกา ของผู้คัดค้านที่ 2 ในข้อกฎหมายว่า ผู้ร้องเริ่มคดีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ชอบหรือไม่ ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกาว่า ผู้ร้องมิได้เพียงจำเป็นต้องใช้สิทธิทางศาล แต่ถูกผู้คัดค้านที่ 3 โต้แย้งสิทธิด้วย ผู้ร้องจึงยื่นคำร้องขออย่างคดีไม่มีข้อพิพาทไม่ได้นั้น เห็นว่า การที่บุคคลใด ครอบครองที่ดินซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้อื่นไว้ โดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ติดต่อกันเป็นเวลาสิบปีจนได้กรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 และ มีความจำเป็นที่จะต้องใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้สิทธิของตนที่มีอยู่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตาม บทบัญญัติของกฎหมาย ย่อมมีสิทธิที่จะเริ่มคดีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลอย่างคดีไม่มีข้อพิพาทได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 และมาตรา 188 (1) แม้ผู้ร้องทราบดีว่า ผู้คัดค้านที่ 3 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท มิใช่ไม่ทราบว่าใครเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือไม่ทราบ ชื่อเจ้าของกรรมสิทธิ์และในการรังวัดขอออกโฉนดที่ดิน ผู้คัดค้านที่ 3 ได้ให้การว่า ไม่ได้ขอออก โฉนดที่ดินทับที่ดินของใครดังผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกา แต่ผู้ร้องก็มีได้กล่าวอ้างในคำร้องขอว่า ผู้คัดค้านที่ 3 ได้กระทำการใด ๆ อันเป็นการโต้แย้งสิทธิของผู้ร้องเลย คงบรรยายข้อเท็จจริงเพียงว่าหลังจาก เจ้าพนักงานที่ดินออกโฉนดที่ดินเลขที่ 378 ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 3 ผู้ร้องยังคงครอบครองและ ทำประโยชน์ที่ดินด้านทิศตะวันตก เนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ โดยเปิดเผยและเจตนาเป็นเจ้าของโดยไม่มี ผู้ใดโต้แย้งคัดค้านหรือรอนสิทธิมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาเกินกว่าสิบปีตามเงื่อนไขของการได้ กรรมสิทธิ์ในที่ดินผู้อื่นโดยการครอบครองปรปักษ์ประการเดียว และผู้ร้องก็เพียงขอให้ศาลมีคำสั่ง แสดงว่าผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ มิได้ขอให้บังคับเอาแก่ผู้คัดค้าน ที่ 3 ด้วย ดังนั้น เมื่อผู้ร้องประสงค์ที่จะให้สิทธิของผู้ร้องที่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินผู้อื่นโดยการ ครอบครองปรปักษ์ได้รับการรับรองหรือคุ้มครอง โดยมีได้กล่าวหาว่าผู้คัดค้านที่ 3 หรือบุคคล คนอื่นใดโต้แย้งสิทธิของผู้ร้อง การที่ผู้ร้องเริ่มคดีโดยยื่นคำร้องขอต่อศาลอย่างคดีไม่มีข้อพิพาท ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 188 (1) มิได้เริ่มคดีโดยฟ้องผู้คัดค้านทั้งสาม อย่างคดีมีข้อพิพาท จึงเป็นการใช้สิทธิทางศาลที่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 55 แล้ว ฎีกาของผู้คัดค้านที่ 2 ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

## องค์คณะ

ธีระพงศ์ จิระภาค · จตุรงค์ นาสมใจ · อำนาจ พวงชมพู

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6310/2558>